

29-30
ВЕРЕСНЯ

Ексклюзивний
генеральний
партнер

LCF

СУДОВИЙ
ФОРУМ

Взаємозалежні відносини між вільною пресою та незалежними судами в конституційній демократії

Роберт Джей Корді,
суддя Верховного суду штату Массачусетс

- Єдиним реальним джерелом влади, на яке ми, як судді, можемо розраховувати - це повага людей.
- Люди довіряють судовій владі та турбуються про її захист, коли їм надана допомога у розумінні її діяльності та важливості зв'язку між незалежним судочинством та свободами, обіцяними в Конституції.
- Потреба в суспільному розумінні ролі судів в конституційній демократії створює обов'язки для двох важливих інституцій: судів та преси.
- Обізнаність преси про роль судді та її бажання витратити час на вивчення та пояснення цієї ролі, викриваючи як недоліки судової системи, так і несправедливі атаки на суддів та незалежність суду, вносить безцінний внесок до суспільної довіри до обох інституцій.
- Прозорість судової процедури має вирішальне значення, оскільки здійснення судочинства є суспільним обов'язком надзвичайної важливості, і кожний громадянин повинен мати можливість побачити на власні очі, в який спосіб цей обов'язок здійснюється.

- Суди є головним притулком, коли державні чиновники намагаються примусити вільну пресу замовкнути через утиски і переслідування. Відповідно і судові органи зі свого боку залежать від вільної преси, якщо їм потрібно поінформувати громадськість про свою біду, коли вони опинились під облогою інших гілок влади при здійсненні конституційного обов'язку з укріплення прав особистості. Таким чином, ці дві інституції є **взаємно залежними** та слугують необхідною передумовою для вільного суспільства, заснованого на принципах верховенства права.
- Відносини між вільною пресою та незалежним судом завжди пов'язані з деякими чварами, оскільки преса відповідальна за інформування як про позитивну практику судів, так і про їх недоліки і помилки. Проте, існує **можливість створити суспільний діалог** між цими інституціями з метою покращення на основі більшої прозорості: акуратність висвітлення пресою судочинства, ясність процедури здійснення судочинства, освітній рівень громадськості.

Ключові фактори покращення іміджу судової системи:

- Безперешкодний доступ і простота судочинства.
- Кваліфіковані і своєчасні судові рішення.
- Обґрунтовані пояснення судових рішень.
- Шанобливе ставлення до сторін процесу, надання їм можливості бути почутими.
- Прозорість судового процесу та діловодства.
- Етична поведінка суддів у приватній і суспільного життя.
- Залучення співробітників судової системи до освітніх та інших заходів з метою поліпшення розуміння суспільством їх діяльності, а також важливості діяльності судів для суспільства. Звичайно, є й інші фактори, але зазначені фактори є фундаментальними.
- Проведення періодичних досліджень серед відвідувачів судів (сторін, юристів, оглядачів, співробітників судів) може допомогти оцінити рівень ефективності зазначених факторів.

Криза недовіри до судів: як подолати?

- Запровадження порядку щодо призначення суддів, який має базуватися на гідності, чесності і досвіді та бути прозорим наскільки це можливо, з відсутністю перешкод для кваліфікованих претендентів;
- Наявність гідної оплати праці суддів, яка буде достатньою для забезпечення того, що судді будуть присвячувати свій час виключно виконанню своїх безпосередніх обов'язків;
- Встановлення механізму забезпечення діяльності судді виключно в рамках законодавства і застосування необхідних законів. Як правило, таким механізмом є ефективний і своєчасний процес апеляційного оскарження;
- Затвердження ефективного кодексу поведінки суддів і судова культура, яка охоплює всі важливі цінності, а також ефективні механізми впровадження кодексу і чесного розслідування неправомірних дій суддів;

Криза недовіри до судів: як подолати?

- Функціонування системи періодичного оцінювання діяльності судді - не з метою залучення до дисциплінарної відповідальності або порушення принципу незалежності суддів - а спрямована на визначення питань, які потребують вирішення, і надання освітніх та менторських програм для удосконалення роботи суддів;
- Проведення періодичних досліджень сприйняття суддів і персоналу відвідувачами суду та успішності забезпечення шанобливого ставлення до учасників процесу і допомоги у проведенні судових процесів;
- Прихильність принципу прозорості судового процесу, а також при обґрунтуванні і винесенні судових рішень;
- Існування належної комунікаційної здатності всередині судової системи для оперативного отримання інформації про судові процеси і надання її ЗМІ в якості відповідей на питання;
- Робота структури управління судами, яка надає суддям і працівникам судів необхідні ресурси для винесення своєчасних рішень та їх виконання;

29-30
ВЕРЕСНЯ

Ексклюзивний
генеральний
партнер

LCF

СУДОВИЙ
ФОРУМ